नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल

सशस्त्र प्रहरी जवान (साधारण समूह, साधारण उपसमूह) पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठयक्रम र परीक्षा योजना (Examination Scheme) देहाय बमोजिम ६ (छ) चरणमा विभाजन गरीएको छ ।

क्र.सं.	चरण	विषय	पूर्णाङ्क	कैफियत
१.	प्रथम	प्रारम्भिक शारीरिक परीक्षण	-	पहिलो (शुरु) चरणको परीक्षामा उत्तीर्ण हुने उम्मेदवारलाई मात्र त्यसपछिको चरणको परीक्षामा सहभागी गराईनेछ । लिखित परीक्षाको उत्तीर्णाङ्क पूर्णाङ्कको ४० प्रतिशत हुनेछ ।
२.	द्वितीय	शारीरिक सहिष्णुता परीक्षा	-	
३.	तृतीय	विस्तृत स्वास्थ्य परीक्षण	-	
४.	चतुर्थ	लिखित परीक्षा	१००	
५.	पाँचौ	विशेष स्वास्थ्य परीक्षण	-	
६.	छैटौं	अन्तर्वार्ता परीक्षा	२०	

प्रत्येक चरणको विस्तृत विवरण निम्न बमोजिम रहेको छ ।

१. प्रथम चरणः- प्रारम्भिक शारीरिक परीक्षण

विवरण	उत्तीर्ण हुनको लागि न्यूनतम मापदण्ड	
	पुरुष	महिला
उचाई	कम्तिमा ६२ इन्च	कम्तिमा ६० इन्च
तौल	कम्तिमा ५० के.जी.	कम्तिमा ४२ के.जी.
छाती	नफुलाउदा कम्तिमा ३० इन्च, फुलाउदा कम्तिमा ३२ इन्च । कम्तिमा २ इन्च फुलाउनुपर्ने ।	नपर्ने
साधारण बियरिङ्ग	साधारण बियरिङ्गमा अनुत्तीर्ण हुने कारणहरु	
	शारीरिक मापदण्ड (Physical Standards) १. टाउको तथा कपाल (Head and Hair) • टाउको वा शरीरको देखिने भागमा सेतो दुवी (Vitiligo) वा कपाल चक-चक परेर झर्ने दुवी (Alopecia Areata) भएको। • कपाल एक तिहाइभन्दा बढी झरेको, फुलेको, कृत्रिम रूपमा रङ्गाइएको वा अन्य कुनै अस्वाभाविक रूपमा परिवर्तन गरिएको। २. अनुहार (Face) • अनुहारमा १.५ से.मी. × १.५ से.मी. भन्दा ठूलो काटेको वा पोलेको दाग भएको। • जन्मजात दाग (Birth Mark) को हकमा पनि सोही मापदण्ड लागू हुने। • सिधा रेखाजस्तो दाग (Linear Scar) २.५ से.मी. भन्दा लामो तथा ३ मि.मि. भन्दा बढी चौडाइ भएको। ३. आँखा (Eyes) • डेढो आँखा (Squint/Strabismus) भएको। • रङ छुट्याउन नसक्ने (Colour Blindness) भएको। • दुवै आँखाको आकार वा अवस्थिति (Position) असमान भएको। • दायाँ हात चलाउनेको हकमा बायाँ आँखा तथा बायाँ हात चलाउनेको हकमा दायाँ आँखा स्वतन्त्र रूपमा चिम्लन नसक्ने।	

४. बोली (Speech)

- तोते बोली, अस्पष्ट बोली, भकभके वा लठ्याैरो बोली भएको तथा स्पष्ट रूपमा सञ्चार गर्न नसक्ने।

५. दाँत तथा मुख (Teeth and Oral Cavity)

- अस्वाभाविक रूपमा बाहिर निस्केको वा अत्याधिक उपडखापड दाँत वा दाह्रा भएको।
- दुई वटासम्म स्थायी दाँत झरेको भए फिक्स प्रोस्थेसिस (Fixed Prosthesis) राखेको हुनुपर्ने।
- रुट क्यानल ट्रिटमेन्ट (Root Canal Treatment: RCT) गरिएको दाँतमा क्याप/क्राउन (Cap/Crown) लगाएको हुनुपर्ने।
- तीन वटासम्म किराले खाएको दाँत भरिएको अवस्थामा स्वीकार गर्न सकिने।
- अगाडिका दाँत कृत्रिम (Artificial), किराले खाएका वा २ मि.मि. भन्दा बढी फाटिएका (Diastema) हुनु नहुने। भरिएका अगाडिका दाँत कार्यात्मक तथा सौन्दर्यात्मक रूपमा सामान्य देखिनुपर्ने।

६. घाँटी, मेरुदण्ड तथा शरीरको बनावट (Neck, Spine and Trunk)

- ढाड कुप्रो (Kyphosis) भएको।
- शरीर पूर्ण रूपमा अगाडि झुकाउन नसक्ने।
- जिउ कोल्टे परेको (Scoliosis)।

७. तौल तथा शारीरिक बनावट (Body Build)

- उचाइअनुसार निर्धारित तौल वा निर्धारित बि.एम.आई (Body Mass Index: BMI) भन्दा बढी तौल भएको (Overweight/Obesity)।
- शरीर अत्याधिक मोटो तर हातखुट्टा अस्वाभाविक रूपमा झिनो देखिने।
- अत्याधिक दुब्लो (Emaciated) भएको।

८. हात, खुट्टा, घुँडा तथा पैताला (Upper and Lower Limbs, Knees and Feet)

- अङ्गभङ्ग भएको।
- हात वा खुट्टा बाङ्गोटिङ्गो (Deformity) भएको।
- हात वा खुट्टा लामो-छोटो भएको।
- अङ्ग काटिएको (Amputated Limb)।
- हात वा खुट्टा जोडिएको (Webbed/Fused) वा खप्टिएको (Contracture)।
- हात वा खुट्टाका औंलाहरू अस्वाभाविक रूपमा फाटिएका वा एकआपसमा जोडिएका (Split/Fused Fingers or Toes।
- सामान्य रूपमा हुनुपर्ने अङ्ग वा औंला नभएको वा अतिरिक्त अङ्ग वा औंला (Supernumerary Limb/Digit) भएको।
- नक-नी (Knock-knee) : दुवै खुट्टा जोडेर उभिँदा गोलिगाँठो (Medial Malleolus) बीच १० से.मी. भन्दा बढी दूरी भएको।
- नी-लक (Knee Lock) भएको।
- बो-लेग (Bow Leg) : दुवै खुट्टा जोडेर उभिँदा घुँडाबीच ८ से.मी. भन्दा बढी दूरी भएको वा रिकेट्स (Rickets) का कारण खुट्टा बाङ्गिएको।
- अत्याधिक चेप्टो पैताला (Severe Flat Foot/Pes Planus) भएको।

९. रक्तनली (Vascular System)

- नशा फुल्ने/भेरिकोच (Varicose Veins) भएको।

१०. छाला (Skin)

- शरीरको देखिने भागबाहेक अन्य भागमा ३.५ से.मी. × ३.५ से.मी. भन्दा ठूलो काटेको, पोलेको वा

	अन्य प्रकारको दाग भएको। • शरीरका देखिने भागमा चिकित्सकीय दृष्टिले अस्वीकार्य देखिने दाग वा विकृति भएको। • शरीरको कुनै पनि भागमा ट्याटु (Tattoo) हुनु नहुने। तथापी, पूर्ण रूपमा मेटाइसकेपछि बाँकी दाग स्वाभाविक देखिएमा स्वीकार गर्न सकिने। • आफैंले जानाजानी बनाएको खत (Intentional Scar/Cut Mark), अक्षर, नाम वा अन्य चिन्ह भएको। • शरीरको कुनै पनि भागमा छरिएर अत्याधिक सङ्ख्यामा मुसा (Multiple Nevi/Moles) भएको।
	नोटः यस मापदण्डमा स्पष्ट रूपमा उल्लेख नभएका जन्मजात (Congenital), प्राप्त (Acquired) वा अन्य कुनै शारीरिक विकृति, विकार वा कार्यगत असामान्यता (Functional Abnormality) चिकित्सकीय परीक्षणबाट सेवाको प्रकृति तथा कार्यसम्पादनमा प्रतिकूल प्रभाव पार्ने देखिएमा परीक्षणमा खटिएको चिकित्सकद्वारा अयोग्य ठहर गर्न सक्नेछ।

द्रष्टव्यः-

प्रथम चरणको प्रारम्भिक शारीरिक परीक्षणबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरुलाई मात्र द्वितीय चरणको शारीरिक सहिष्णुता परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।

२. द्वितीय चरणः- शारीरिक सहिष्णुता परीक्षा

विवरण	उत्तीर्ण हुनको लागि न्यूनतम मापदण्ड	
	पुरुष	महिला
३०० मि. दौड	४८ सकेन्ड सम्म	५८ सकेन्ड सम्म
सिट-अप	कम्तिमा २० पटक	कम्तिमा ७ पटक
पुस-अप	कम्तिमा २० पटक	कम्तिमा ७ पटक
चिन-अप	कम्तिमा ७ पटक	कम्तिमा २ पटक
३२०० मि. दौड	१४ मिनेट सम्म	१६ मिनेट सम्म

द्रष्टव्यः-

द्वितीय चरणको शारीरिक सहिष्णुता परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरुलाई मात्र तृतीय चरणको विस्तृत स्वास्थ्य परीक्षणमा सम्मिलित गराइनेछ ।

३. तृतीय चरणः- विस्तृत स्वास्थ्य परीक्षण

सशस्त्र प्रहरी सेवा आयोगद्वारा तोकिएको चिकित्सक तथा अस्पतालबाट निम्नानुसारको परीक्षण गरिनेछ ।

1. General personality observation
2. Medical
3. General Physic (Surgical)
4. Dental
5. Eye test (DV/CV)
6. ENT, BP
7. Pregnancy (For Female Candidate Only)

द्रष्टव्यः-

तृतीय चरणको विस्तृत स्वास्थ्य परीक्षणबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरुलाई मात्र चतुर्थ चरणको लिखित परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।

४. चतुर्थ चरणः- लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्कः १००
उत्तीर्णाङ्क ४०

समयः ३ घण्टा ।

सशस्त्र प्रहरी जवानको लागि निम्न विषय वस्तुबाट बिषयगत तथा वस्तुगत बहुवैकल्पिक प्रश्नहरु सोधिने छ ।

विषय	खण्ड	अङ्क	परीक्षा प्रणाली	विषय बस्तु	प्रश्न संख्या र अङ्कभार	समय
नेपाली	क	३०	विषयगत	व्याकरण (नाम, सर्वनाम, विशेषण) परिभाषा, शब्द लेखन, खाली ठाँउ भर्ने	३x२ =६	३ घण्टा
				नेपालीबाट अंग्रेजीमा अनुवाद (३ देखि ४ शब्दका वर्तमान कालका सामान्य अंग्रेजी बाक्य)	३x२ =६	
				स्वर वर्ण खाली ठाँउ भर्ने	२x२ =४	
				ब्यञ्जन वर्ण खाली ठाँउ भर्ने	२x२ =४	
				निबन्ध लेखन	१x५ =५	
				चिठ्ठीपत्र लेखन	१x५ =५	
अंग्रेजी	ख	२०	विषयगत	Grammer (Noun, Pronoun, Article) बारे खाली ठाँउ भर्ने	३x२ =६	
				Simple sentence translation English to Nepali Present tense (only 3 to 4 words)	३x२ =६	
				अंग्रेजी अक्षर खाली ठाँउ भर्ने	२x२ =४	
				अंग्रेजी सानो अक्षरबाट ठुलो अक्षर र ठूलो अक्षरबाट सानो अक्षर लेख्ने	२x२ =४	
गणित	ग	२०	विषयगत	साधारण जोड (दुइ अक्षर (शाब्दिक), तीन अक्षर र चार अक्षर (अशाब्दिक)	३x१ =३	
				साधारण घटाउ (दुइ अक्षर (शाब्दिक), तीन अक्षर र चार अक्षर (अशाब्दिक)	३x१ =३	
				साधारण गुणा (एक अक्षर, दुइ अक्षर र तीन अक्षर) - अशाब्दिक	३x१ =३	
				साधारण भाग (एक अक्षर, दुइ अक्षर र तीन अक्षर) - अशाब्दिक	३x१ =३	
				अङ्कलाई अक्षरमा लेख्ने (तीन अङ्क, चार अङ्क र पाँच अङ्क)	३x१ =३	
				अक्षरलाई अंकमा लेख्ने (तीन अङ्क, चार अङ्क र पाँच अङ्क)	३x१ =३	
				अंक खाली ठाँउ भर्ने (एक देखि एक हजार सम्मका दुइ खाली अङ्क)	२x१ =२	
पेशा सम्बन्धी	घ	३०	बस्तुगत	**१. सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालको सामान्य परिचय** १.१.गृह मन्त्रालय, प्रधान कार्यालय, पद र दर्ज्यानी चिन्ह **२. सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालको ऐन, २०५८ अन्तर्गत** २.१. सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालको संचालन २.२ केन्द्रीय सुरक्षा समिति २.३ सशस्त्र प्रहरी सेवा आयोग २.४. सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालको कर्तब्य र अधिकार **३. सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालको नियमावली, २०७२ अन्तर्गत** ३.१. सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालको सेवामा रहने समूह र श्रेणी ३.२.सशस्त्र प्रहरी कर्मचारीले पालना गर्नु पर्ने आचरण ३.३. सजाय र पुनरावेदन ३.४.बिदा सम्बन्धी ब्यवस्था	१५x२ =३०	

द्रष्टव्यः-

चतुर्थ चरणको लिखित परीक्षाको नतिजा सम्बन्धमा लोक सेवा आयोगबाट प्राप्त नतिजा विवरण प्रकाशन गरिने छ । लिखित परीक्षाको सेवा सम्बन्धी खण्ड (घ) को बस्तुगत परीक्षा प्रणाली अन्तर्गत गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत नियमानुसार २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिने छ । तर, उत्तर नदिएको प्रश्न बापत अङ्क दिईने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरीने छैन ।

५. पाँचौ चरणः- विशेष स्वास्थ्य परीक्षण

सशस्त्र प्रहरी सेवा आयोगद्वारा तोकिएको चिकित्सक तथा अस्पतालबाट निम्नानुसारको परीक्षण गरिने छ ।

1. Blood (HB,TC,DC,ALB,SUG,M/E)
2. Chest (X-ray Report), Tuberculosis (TB)
3. Serum Creatinine
4. Urine Routine
5. HIV, HbsAg, VDRL
6. Anti HCV
7. Drug of Abuse (DOA) Test
8. Urine Pregnancy Test (For Female Candidate Only)

द्रष्टव्यः-

पाँचौ चरणको विशेष स्वास्थ्य परीक्षणबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरुलाई मात्र छैठौं चरणको अन्तर्वार्ता परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।

६. छैटौ चरणः-अन्तर्वार्ता परीक्षा

अन्तर्वार्ता परीक्षा सशस्त्र प्रहरी सेवाको पदमा नियुक्ति र बढुवा गर्दा अपनाउनु पर्ने सामान्य सिद्धान्त (चौथो संशोधन सहित) २०६४ को दफा ३८ अनुसार संचालन गरिने छ ।

नोटः

१. लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुने छ ।

२. चरणबद्ध रुपमा प्रारम्भिक शारीरिक परीक्षण, शारीरिक सहिष्णुता परीक्षा, विस्तृत स्वास्थ्य परीक्षण, लिखित परीक्षा, विशेष स्वास्थ्य परीक्षण र अन्तर्वार्ता परीक्षा संचालन गरिने छ ।

३. छैटौ चरणको अन्तर्वार्ता समाप्त पश्चात अन्तिम नतिजा प्रकाशन सम्बन्धमा उल्लेखित अङ्कभार रहेको लोक सेवा आयोगबाट संचालन गरिएको लिखित परीक्षाको प्राप्ताङ्क र अन्तर्वार्ता परीक्षाको प्राप्ताङ्क समेत जोडी हुन आउने कुल अङ्कको आधारमा माग भएको रिक्त पद संख्या अनुसार सशस्त्र प्रहरी नियमावली बमोजिम अन्तिम नतिजा प्रकाशन गरिने छ ।

४. पाठ्यक्रम लागू मितिः- २०८३/०५/१६ गते ।

नमूना प्रश्नहरु

१. नेपाली:-

१. दुई वटा नामशब्दहरु लेख्नुहोस?

२. बिशेषणशब्दले खाली ठाँउ भर्नु होस ।

(क)बोटबिरुवाको पात ..... रङको हुन्छ ।

३. अंग्रेजीमा लेख्नुहोस ।

(क) म फुटबल खेल्छु ।

(ख) यो एउटा किताबहो ।

४. क्रमशखाली ठाँउ भर्नु होस ।

(क) अ .....इ

(ख) च .....ज

५. राष्ट्रिय जनावर गाईको बारेमा एउटा निबन्ध लेख्नुहोस ।

२. अंग्रेजी:-

1. Fill in the blanks.
   a. This is …… umbrella. (a, an, the)
   b. Ram is a boy, ……. is student. (he, she, they)
2. Translate in to Nepali.
   (a) He works in Armed Police Force Nepal.
   (b) She is Gita.
3. Fill in the blanks.
   (a) A, B, ..., D.
   (b) S, T, ..., V, ...
4. Write Small Letter of 'G'.
5. Write the Capital Letter of 'x'.

३. गणित:-

१. जोड

(क) देशज संग १५ वटा पुस्तक छ उसले बजारबाट ११ वटा पुस्तककिनेर ल्यायो । अब उसंग जम्मा कतिवटा किताबभयो ?

(ख) ३७५ +१५४

(ग) ४५६७ +१५४२

२. घटाउ

(क) देशज संग १५ वटा पुस्तक छ उसले ११ वटा पुस्तकआफ्नो साथिलाई दियो । अब उसंग जम्मा कतिवटा किताबबाँकी रह्यो ?

(ख) ३७५ -१५४

(ग) ४५६७ -१६४२

३. गुण गर

(क) ७ x५

(ख) १५ x२४

(ग) ३७५ x१५४

४. भाग गर

(क) ८ ÷ २ (ख) ८४ ÷ १२ (ग) ८९० ÷ ९

५. अंकलाईअक्षरमा लेख्नुहोस ।

(क) १२३ (ख) ५१२३ (ग) १३०४७

६. अक्षरलाईअंकमा लेख्नुहोस ।

(क) एक सय तेईस (ख) पाँचहजार एक सय तेईस (ग) तेह्र हजार सत्चालीस

७. क्रमशआउनेअंकले खाली ठाँउ भर्नुहोस ।

(क) २२, २३, ..., २५

(ख) ९९४, ... ९९६, ९९७

४. पेशा सम्बन्धी:-

१. सशस्त्रप्रहरी सेवाआयोगको सदस्य सचिवको हुने व्यवस्था छ?

(क) सशस्त्रप्रहरी नायवमहानिरीक्षक (ख) प्रहरी महानिरीक्षक

(ग) सशस्त्रप्रहरी महानिरीक्षक (घ) सञ्चिव गृह मन्त्रालय

२. सशस्त्रप्रहरी कर्मचारीले प्रत्येक बर्ष कतिदिन बिरामीबिदापाउने छन्?

(क) १५ दिन (ख) १२ दिन

(ग) १८ दिन (घ) २१ दिन